

Aluehallintovirasto

Etsivä nuorisotyö 2014

Raportti Etelä-Suomen aluehallintoviraston toimialueen etsivästä nuorisotyöstä

Johanna Kalliomaa

Opetus- ja kulttuuritoimi

41/2015

Etelä-Suomen aluehallintoviraston julkaisuja
Publikationer från Regionförvaltningsverket i Södra Finland

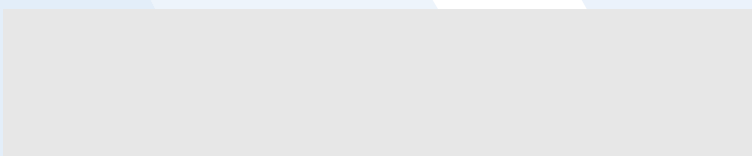
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Opetus- ja kulttuuritoimi

Etsivä nuorisotyö 2014
Raportti Etelä-Suomen aluehallintoviraston
toimialueen etsivästä nuorisotyöstä

Johanna Kalliomaa

Etelä-Suomen aluehallintoviraston julkaisuja 41/2015
ISSN 1798-8314 (PDF)
ISBN 978-952-5890-69-3 (PDF)

2015

ETSIVÄ NUORISOTYÖ 2014
Raportti Etelä-Suomen aluehallintoviraston toimialueen
etsivästä nuorisotyöstä

Tiivistelmä

Etsivä nuorisotyö on nokkeluutta vaativaa verkostotyöskentelyä, jonka tavoitteena on ohjata elämänpolultaan eksyneet nuoret takaisin mukaan yhteiskunnan järjestelmiin.

Sisällysluettelo

1 Etsivä nuorisotyö 2014.....	2
1.1 Etsivä nuorisotyö: ystävällistä, ymmärtäväistä ja osaavaa toimintaa	3
.....	8
2 Etsivän nuorisotyön haasteet	8
2.1 Verkostotyöskentely	8
2.2 Palvelurakenteet.....	10
2.3 Asiakasryhmän heterogeenisuus.....	12
2.4 Valtakunnalliset haasteet.....	14
3 Kehittämiskohteet	16
3.1 Palaute.....	17
4 Lopuksi	17

1 Etsivä nuorisotyö 2014

Etsivä nuorisotyö on nokkeluutta vaativaa verkostotyöskentelyä jonka tavoitteena on ohjata elämänpolultaan eksyneet nuoret takaisin mukaan yhteiskunnan järjestelmiin.

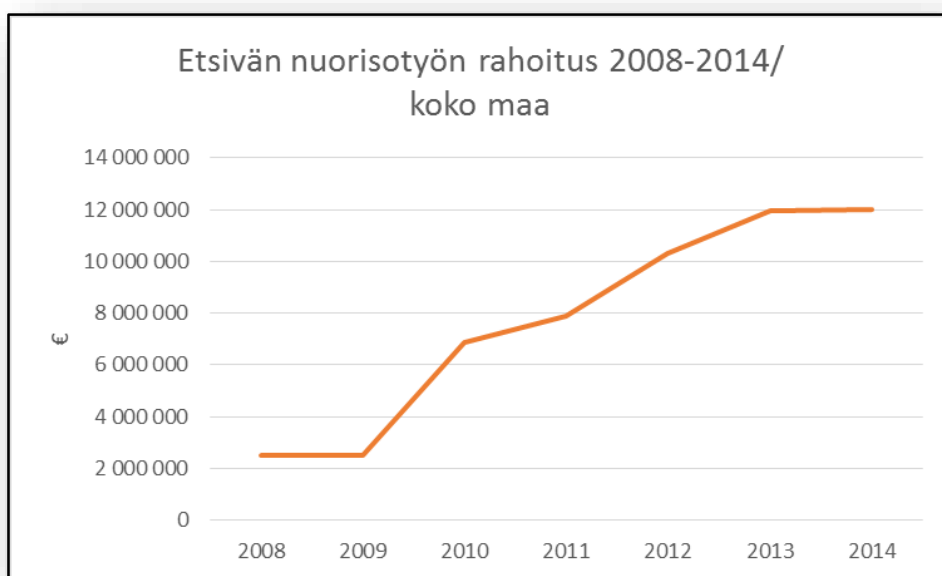
Nuorisolaki 72/2006 määrittelee etsivän nuorisotyön seuraavasti: ”Etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori ja auttaa hänet sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään hänen kasvuaan ja itsenäistymistään sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille. Etsivää nuorisotyötä tehdään ensisijaisesti perustuen nuoren itsensä antamiin tietoihin ja hänen omaan arviointinsa tuen tarpeesta.”

”Vuoden 2008 valtionbudjetissa 2,5 miljoonan euron määräraha kohdennettiin niiden etsivän työn ammattilaisten palkkaukseen, joiden työ liittyy nuorten työpajatoiminnan kokonaisuuteen”, tämä käy ilmi opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisemasta raportista ¹, joka on kirjoitettu etsivästä työparitoiminnasta vuonna 2008. Kuudessa vuodessa etsivän nuorisotyön rahoitus on kasvanut lähes 10 miljoonalla

eurolla. On selvää, että etsivän nuorisotyön rahoituksen kasvu on mahdollistanut työmuodon kehittämisen monella tavalla. Etsivä nuorisotyö kattaa jo lähes koko maan, ja sen sisältöjä on kehitetty menestyksekkäästi useissa organisaatioissa ja eri organisaatioiden yhteistyönä. Kuntia ei kuitenkaan veloiteta tekemään etsivää nuorisotyötä vaan kunnat voivat järjestää sitä omien tarpeidensa mukaan.

Etsivälle nuorisotyölle myönnettiin koko Suomessa vuonna 2014 n. 12 miljoonaa euroa. Etelä-Suomen aluehallintoviraston alueella, johon kuuluvat Etelä-Karjalan, Kanta-Hämeen, Kymenlaakson, Päijät-Hämeen ja Uudenmaan maakunnat, etsivän nuorisotyön avustusta jaettiin 53 organisaatiolle. Jaettu summa oli yhteensä 3,6 miljoonaa euroa.

Kuva 1. Etsivän nuorisotyön valtionrahoituksen kasvu vuosina 2008–2014.

¹ http://www.minedu.fi/OPM/Nuoriso/nuoriso-toen_kohteet_ja_rahoytus/etsiva_nuorisotyoy/

Tämä raportti käsittelee etsivän nuorisotyön toteuttamista Etelä-Suomen aluehallintoviraston toimialueella vuonna 2014. Raportin tiedot perustuvat opetus- ja kulttuuriministeriön ja valtakunnallisen työpajayhdistyksen helmikuussa 2015 keräämään kyselyaineistoon sekä edellisinä vuosina tehtyjen etsivän nuorisotyön kyselyiden tilastoraportteihin². Aineisto kerättiin sähköisellä Webropol – kyselyllä ja siihen vastasi yhteensä 222 organisaatiota. Etelä-Suomen aluehallintoviraston alueelta

kyselyyn vastasi kaikki 53 etsivän nuorisotyön avustusta saanutta organisaatiota.

Raportissa nostetaan tarkastelun kohteeksi erityisesti etsivän nuorisotyön onnistumiset, haasteet ja kehittämisajatukset. Aiheet ja sisällöt nousevat esiin etsivien nuorisotyöntekijöiden kokemuksista, joista he ovat kirjoittaneet kyselyn avoimissa vastauksissa. Raportissa esitellään tilastollisesti myös muutamia keskeisiä etsivän nuorisotyön tunnuslukuja.

1.1 Etsivä nuorisotyö: ystävällistä, ymmärtäväistä ja osaavaa toimintaa

Etsivässä nuorisotyössä työntekijöiden tärkeimmät lähtökohdat nuoren näkökulmasta ovat puolueettomuus ja läsnäolo. Nuoret kokevat etsivän nuorisotyöntekijän ”ei kenenkään maalla” toimivaksi toimijaksi ja he arvostavat tätä. Puolueettomuus synnyttää luottamusta. Luottamuksen saavuttaminen onkin ensiarvoisen tärkeää, jotta työssä päästään eteenpäin. Etsivien nuorisotyöntekijöiden kertomissa onnistumistarinoissa luottamuksen rakentaminen nousee vahvasti esiin. Luottamus lähtee siitä, että on läsnä eikä anna periksi vaikka nuori käyttäytyisikin epämiellyttävästi tai epäasiallisesti. Etsivä nuorisotyö tekee työtä nuorten hyväksi ja nuorten asioita korjatakse.

”Nuoret kokevat, että eivät saa ääntään kuuluviin riittävästi. He kokevat, että heidän ongelmiaan vähätellään tai ei oteta vakavasti. Nuorten mielestä etsivä nuorisotyö on hyvä linkki heidän ja eri viranomaistahojen välillä. Etsivä nuorisotyö koetaan neutraaliksi ja puolueettomaksi tahoksi, hyväksi rinnalla kulkijaksi monissa elämän eri tilanteissa.”

Etsivä nuorisotyö Kymenlaakso

Nuorilta saadussa palautteessa etsivää nuorisotyötä on keuhuttu ystävälliseksi, ymmärtäväiseksi ja osaavaksi toiminnaksi. Etsivän nuorisotyöntekijän osaaminen ilmenee esimerkiksi nokkeluutena ja hienotunteisena sosiaalisena älynä kun on tunnistettava nuoren elämässä ne asiat, joiden kautta on mahdollisuus päästä kiinni ”todellisiin ongelmiin”. Nuoren kanssa saattaa olla peräjälkeen useampi tapaaminen jossa asiat etenevät pienin askelin tai välillä eivät etene ollenkaan. Kun hiljainen, arka, passivoitunut tai luottamuksensa ”järjestelmiin” menettänyt nuori uskoutuu työntekijälle, on se työn onnistumisen kannalta yksi avaintekijöistä.

Etsivän nuorisotyön tavoittamien nuorten eli niiden nuorten, joita on ohjattu lähemmin ja joiden kanssa keskusteluja on käyty henkilökohtaisemmalla tasolla, määrä on kasvanut vuodesta 2008 erittäin merkittävästi. Vuonna 2008 etsivä nuorisotyö tavoitti Etelä-Suomen läänin alueella yhteensä 590 nuorta. Etelä-Suomen aluehallintoviraston alueella tavoitettiin vuonna 2014 yhteensä 5367 nuorta.

Tavoitettujen nuorten määrä on kasvanut tasaisesti vuoteen 2014 saakka. Kuvat 1. ja 2. kertovat kehityksestä samassa suhteessa.

² http://www.minedu.fi/OPM/Nuoriso/nuorisotyoen_kohteet_ja_rahoitus/etsiva_nuorisotyoe/

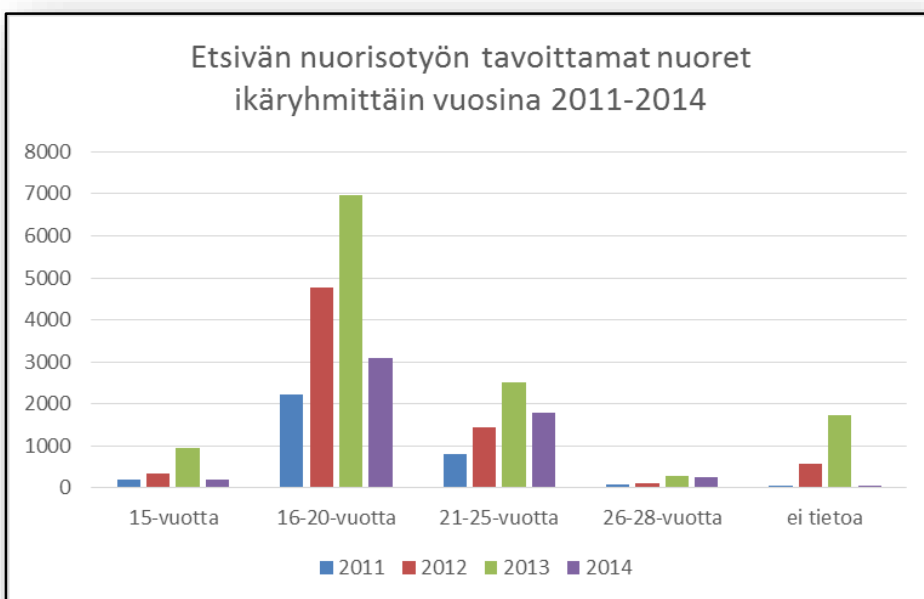
Kuva 2. Etsivän nuorisotyön tavoittamien nuorten määrät Etelä-Suomen läänin ja Etelä-Suomen aluehallintoviraston alueella vuosien 2008–2014 välisenä aikana.

Tavoitettujen nuorten määrä on kääntynyt pie-noiseen laskuun vuoden 2013 jälkeen. Ikäryh-mien tavoitettavuuden suhteen trendi näyttää kuitenkin pysyneen samana. 16–20 -vuotiaat ovat olleet etsivän nuorisotyön selkeästi suurin asiakasryhmä ainakin ajanjaksoa 2011–2014 tarkasteltaessa (Kuva 5).

Etsivien nuorisotyöntekijöiden määrä ei ole Etelä-Suomen aluehallintoviraston alueella vähentynyt. Vuonna 2013 alueella työskenteli 144 etsivää nuorisotyöntekijää, vuonna 2014 etsiviä nuorisotyöntekijöitä oli 153.

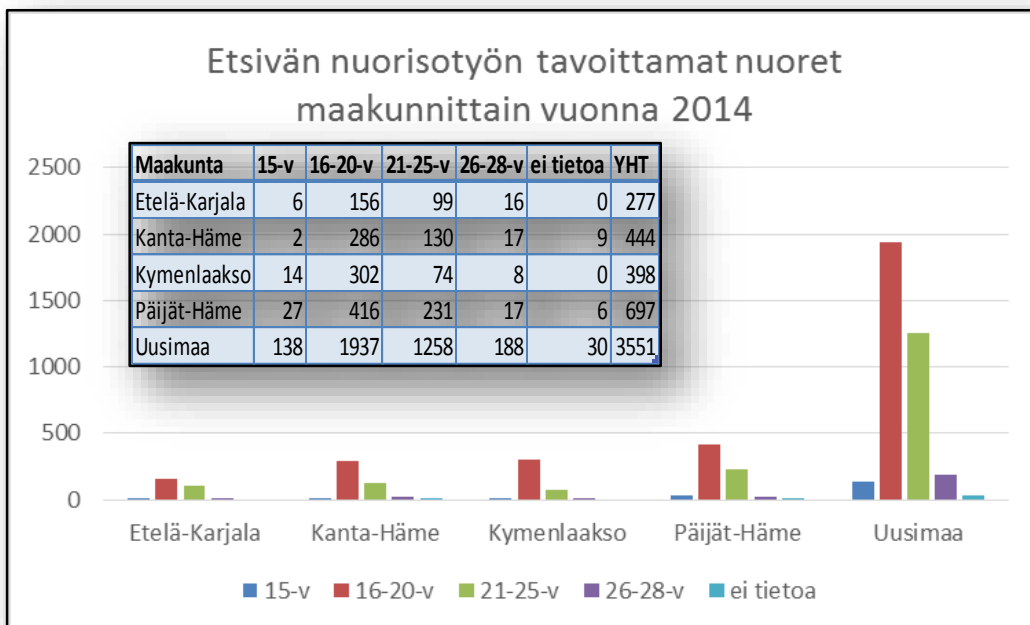
Kuva 3. Etsivän nuorisotyön tavoittamat nuoret maakunnittain Etelä-Suomen aluehallintoviraston alueella vuosina 2011-2014.

Kuva 4. Etsivän nuorisotyön tavoittamien nuorten ikäjakauma Etelä-Suomen aluehallintoviraston alueella vuonna 2014.

Kuva 5. Etsivän nuorisotyön tavoittamat nuoret Etelä-Suomen aluehallintoviraston alueella vuonna 2014.

Etsivä nuorisotyö on onnistunut silloin kun nuorelle on tehty suunnitelma ja hänet saadaan sitoutumaan siihen. Jatkosuunnitelmat ovat jokaisen nuoren kohdalla yksilölliset, ja sen vuoksi verkostotyöskentelyn merkitys korostuu etsivässä nuorisotyössä.

Etsivän nuorisotyön kyselyssä kysyttiin, millaisiin toimintoihin nuoria on ensisijaisesti ohjattu. Kyselyssä täsmennettiin, että kysymyksessä on ensisijainen päätoimenpide, jolloin vastaajan oli valittava yksi toiminto/nuori. Avomissa kommentteissa etsivät nuorisotyöntekijät totesivat, että ensisijainen ohjaus on monessa tapauksessa hankala määrittää. Tilanne saattaa muuttua tutustuttaessa nuoreen, ja usein nuorilla on samanaikaisesti monta akuuttia asiaa hoidettavana. Todellisuudessa nuori ohjataan siis lähes poikkeuksetta useamman kuin yhden palvelun tai toimenpiteen piiriin tai etsivä nuorisotyö ”kannattelee” nuorta.

Kuvassa 6. on eritelty niitä toimenpiteitä, palveluita tai toimintoja joihin etsivä nuorisotyö on ensisijaisesti ohjannut nuoria. Kohta ”muut toimenpiteet” pitävät sisällään esimerkiksi niitä etsivän nuorisotyön muotoja, joita vastausvalikossa ei ollut huomioitu. Etsivä nuorisotyö voi ensisijaisena ohjaustoimintona esimerkiksi tukea, motivoida, ohjata ja ”kannatella” nuorta pitkäköjään aikoja ennen kuin hänet voidaan

esimerkiksi pitkien jonotusaikojen vuoksi ohjata muiden palveluiden piiriin. Myös mm. erilaiset ryhmätoiminnan muodot sekä muiden kuntien etsivä nuorisotyö oli mainittu näinä ”muina toimenpiteinä”.

”Etsivän nuorisotyön palkitsevinta aluetta on luottamuksen saavuttaminen ja seuraaminen kuinka mahdollisesti nuoren omat siivet kantavat lopulta. Jatkotoimenpiteisiin ohjaaminen henkilökohtaisen asiakassuhteen kautta, ja luottamuksen siirtäminen myös muihin yhteiskunnan tukirakenteissa työskenteleviin ihmisiin - kaikki tämä on palkitsevaa etsivän nuorisotyön kannalta. Esimerkiksi käy vaikkapa nuori joka on asiakkaaksi tulonsa alussa selkeästi masentunut, eristäytynyt ja passiivinen. Asiakassuhteen aikana käyty harrastukset, käytännön asioiden hoito, keskustelut ovat mahdollisesti tuottaneet hedelmää niin, että vähitellen nuori on alkanut avautua, ja jatkotoimenpiteet ovat näin ollen mahdollistuneet. Tämä on työn suola.”

Etsivä nuorisotyö Etelä-Karjala

Tarina 1. Tarina etsivän nuorisotyön onnistumisesta luottamuksen rakentajana.

”20-v nuori, joka lopetti lukion toisen vuoden syyslomaan ja jäi kotiin. Puhumaton. Auttajatahoja kotikäynnillä: kouluterveydenhoitaja, koululääkäri, koulupsykologi, jotka eivät saaneet nuorta puhumaan. Etsivä nuorisotyö kutsuttiin mukaan. Tapaamisia, kävelylenkkejä, lastensuojeluilmoitus ja sosiaalitoimen tuki saivat nuoren psykiatrianpolille, jonka kautta hän sai masennuslääkityksen. Keväällä nuori oli valmis työkokeiluun ja syksyllä ammattikoulun aloittamiseen. Ammattikoulua hän kävi hiihtolomaan asti. Oli hyvä oppilas ja ainakin yksi kaveri kaipasi häntä kouluun. Etsivä nuorisotyö aloitti uudestaan nuoren tapaamiset. Hän sai luvan jatkaa koulua syksyllä, johon hän ei kuitenkaan ollut valmis. Puhuminen oli hyvin niukkasnaista ja hiljaista. Syksyllä hän kuitenkin aloitti starttipajalla 3 päivää viikossa. Ohjelmassa on ollut mm. kuntosalia ym. liikuntaa. Nuori on sosiaalistunut ja alkanut oma-aloitteisesti jutella ja jopa ottaa kontaktia. Ilo on tullut kasvoille. Hän käy omatoimisesti myös kuntosalilla ja on hakenut aikuisopiskelijaksi. Toivo eteenpäin siirtymisestä on hyvä.”

Kuva 6. Etsivä nuorisotyö ohjaa nuoria moniin eri palveluihin, toimintoihin ja toimenpiteisiin.

Etsivät nuorisotyöntekijät ovat tilastoineet useita nuoria kohtaan ”Ei tietoa”. Tarkempi selvittelykierros osoitti, että tähän kohtaan tilastoitujen nuorten kohdalla etsivä nuorisotyöntekijä ei osannut sanoa, mikä toimenpiteistä olisi ollut ensisijainen. Lisäksi tähän kohtaan oli kirjattu nuoria, joita ei vielä ollut ohjattu mihinkään toimenpiteeseen mutta jotka oli kyselyn tekovaiheessa kuitenkin tavoitettu.

Lukuisista onnistumistarinoista huolimatta etsivä nuorisotyö ei aina onnistu löytämään nuorelle sopivaa palvelua, nuori ei ole motivoitunut ja hän ei sitoudu tehtyihin suunnitelmiin. Toisinaan nuorella voi olla myös vääristynyt kuva itsestään, mahdollisuuksistaan tai järjestelmien toimivuudesta. Seuraava tarina on esimerkki erityisen haastavasta nuoresta, jonka käsitykset etsivästä nuorisotyöstä tai asioiden hoitamisesta eivät ole kovin realistiset.

Tarina 2. Nuorten moninaiset ongelmat paljastuvat joskus myös epärealistisina käsityksinä asioista ja niiden hoitumisesta.

”Tapaamisiin nuori saapuu aina 15-25 minuuttia myöhässä, vaatii kuljetuksia eri puolille kaupunkia ystävien luo, kauppoihin ym. Hänelle on myönnetty bussikortti ja julkinen liikenne toimii paikallisesti hyvin. Toiselle käynnille nuori ei saavu ollenkaan, en tavoita häntä puhelimitse ja tapaaminen peruuntuu. Nuori ilmoittaa vasta seuraavalla viikolla nukkuneensa eikä ymmärrä miksi tapaaminen oli sovittu jo klo 14.30, hän ei kipeänä voi nousta ennen iltaa.

Keskusteltiin virka-ajoista, yleisistä käytännöistä sekä hänen omasta vastuustaan: hän toivoo tiettyjä asioita tapahtuvan jolloin omaa sitoutumista niiden luo pääsemiseen vaaditaan. Nuoren kanssa käydään viikkojen aikana useita keskusteluja asiallisesta käyttäytymisestä sekä yleisestä asioiden hoitamisjärjestyksestä: emme saa vuorokauden aikana järjestettyä kaikkia asumiseen, taloudelliseen tilanteeseen ja työhön liittyviä asioita.

Nuoren toiveet etsivältä nuorisotyöltä:

- Nykyinen vuokra-asunto on saatava hänen nimiinsä ja toinen asukas on meidän toimestamme häädettävä.
- Hänen omien toiselle paikkakunnalle jättämiensä tavaroiden haku sosiaalitoimen maksusitoumuksella toiselta puolelta Suomea (kustannusarvio 700 euroa).
- Edunvalvojan myöntämän viikkorahan nosto 60 eurosta 100 euroon: nyt ostaa koko rahalla tupakkatuotteita ja saadakseen ruokaa on rahaa oltava enemmän.
- Työpaikassa työaika 13-16 tuntia ja maksimissaan 2-3 päivää viikossa. Taloudellinen korvaus tulisi nuoren mielestä saada kuitenkin kokopäiväisenä.
- Etsivän nuorisotyöntekijän paremmin saatavilla oleminen esimerkiksi kuljetuksia varten.

Nuoren kanssa ohjauksessa eniten haasteita on aiheuttanut hänen epärealistiset käsityksensä ja toiveensa. Hänen kanssaan keskustelemalla asioissa eteenpäin pääseminen on ollut haastavaa. Motivoinnin ja kannustamisen tärkeys ensisijaista ja kärsivällisyys eri tilanteiden käsittelyssä.”

2 Etsivän nuorisotyön haasteet

2.1 Verkostotyöskentely

Etsivät nuorisotyöntekijät kuvailevat työtään haastavaksi. Haasteet liittyvät työssä moneen asiaan. Nuorten luottamuksen lisäksi etsivän nuorisotyöntekijän on kyettävä rakentamaan luottamusta omissa yhteistyöverkostoissaan. Työntekijän on kyettävä verkostoitumaan laajan monialaisen toimijajoukon kanssa, sillä ihmisten tunteminen helpottaa monissa tapauksissa tiedon siirtämistä ja nuorten asioiden hoitamista.

Etsivien nuorisotyöntekijöiden kommentteista paljastuu kuitenkin, että kaikki toimijat eivät vielä ole täysin selvillä etsivän nuorisotyön

roolista tai tehtäväkuvasta. Näin ollessa muut toimijat eivät ohjaa tai ilmoita nuoria palvelun piiriin. Etsivä nuorisotyö kohtaa ennakkoluuloja ja muun muassa vaitiolo- tai salassapitovelvollisuus nousee usein kynnyskysymykseksi. Sen taakse piiloudutaan etsivän nuorisotyön kokemusten mukaan mielellään.

Tämä asia nostetaankin yhdeksi etsivän nuorisotyön keskeisimmäksi kehittämiskohteeksi ja työn haasteeksi. Tiedonkulun ja tietojen siirtämisen ongelmat koetaan etsivässä nuorisotyössä kiusallisena esteenä ja hidasteena.

Yksi ratkaisu näihin haasteisiin voisi olla entistä säännöllisempien verkostotapaamisten järjestäminen, jolloin tiedonkulkuun ja tietojen vaihtamiseen olisi mahdollisuus luoda yhteneväisiä käytänteitä.

Tietojen siirtämisestä sanotaan nuorisolaissa 72/2006 seuraavaa:

1) **opetuksen järjestäjän** on luovutettava tiedot perusopetuksen päättäneestä nuoresta, joka ei ole sijoittunut perusopetuksen jälkeisiin opintoihin;

2) **koulutuksen järjestäjän** on luovutettava tiedot alle 25-vuotiaasta nuoresta, joka keskeyttää opinnot ammatillisessa koulutuksessa tai lukiokoulutuksessa;

3) **puolustusvoimien ja siviilipalveluskeskuksen** on luovutettava tiedot alle 25-vuotiaasta nuoresta, joka vapautetaan varusmies- tai siviilipalveluksesta palveluskelpoisuuden puuttumisen takia tai joka keskeyttää palveluksen.

Laissa sanotaan myös, että **myös muu viranomaisen voi salassapitosäännösten estämättä** luovuttaa nuoren kotikunnalle etsivää nuorisotyötä varten nuoren yksilöinti- ja yhteystiedot. Tietojen luovuttamisen edellytyksenä on nuoren suostumus.

16 % (n=5367) etsivän nuorisotyön tavoittamista nuorista on itse ottanut yhteyttä työntekijään joko suoraan tai sosiaalisen median kautta. Viranomaisten yhteistyö on tästäkin syystä tärkeää sillä valtaosa nuorista ohjautuu etsivän nuorisotyön piiriin muiden viranomaisten lähettämänä.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston toimialueella etsivän nuorisotyön vuonna 2014 tavoittamista nuorista suurin osa oli iältään 16–20 vuotiaita (kuva 4.) tämä selittyy sillä, että

valtaosa (27 %, n=5367) etsivän nuorisotyön asiakkaista ohjautuu palveluihin 2. asteen oppilaitoksista, lukioista tai ammatillisista oppilaitoksista. (Kuva 7.)

Toisaalta se kertoo välillisiä vaikutuksia myös hakujärjestelmän toimivuudesta tai perusopetuksen riittävästä opinto-ohjauksesta. Nuoren ei aina ole helppo löytää sopivaa opiskelupaikkaa ensimmäisellä hakukierroksella.

”On haastavaa toimia terveystoimen kanssa. Kun haluaisit varmistaa onko asiakas käynyt sovitusti lääkärissä ja labroissa, niin sekin on salassa pidettävää tietoa. Ilman tätä tietoa en voi viedä nuoren asiaa eteenpäin. Nuori on ennekin sanonut, että ”olen käynyt seuloissa ja kaikki ok”. Sitten selviää myöhemmin, ettei mitään seuloja ole koskaan otettu. Etsivänä saisin itse antaa tietoja kaikille; kouluun, sosiaalitoimeen, lastensuojeluun, poliisille, TE-toimistoon ja monille muille mutta minulle tietoja ei anna kukaan, ketä tämä palvelee? Ei ainakaan sitä nuorta jonka asioita haluaisin hoitaa. Mitä jos minäkin ensi kerralla vastaan, että nämä ovat salassa pidettäviä asioita, eikö silloin yhteistyö kuole, ja jokainen toimija touhuua omiaan?”

Etsivä nuorisotyö Päijät-Häme

Kuva 7. Mistä nuoret ohjautuvat etsivän nuorisotyön piiriin?

2.2 Palvelurakenteet

Etsivän nuorisotyön erityisosaamista on erilaisten palvelurakenteiden tunteminen. Työntekijän tulee tietää, mitä vaihtoehtoja on olemassa ja minkälaista apua nuorelle saa milteenkin taholta. Etsivän nuorisotyön tulee tuntea mm. erilaiset koulutusvaihtoehdot, virastoasiointeihin liittyvät prosessit, asumiseen/asunnon löytämiseen liittyvät asiat, työn hakuun ja työpaikan vastaanottamiseen liittyvät kokonaisuudet, päihde- ja mielenterveyden perusasiat sekä esimerkiksi velkaneuvonnan, erilaisten etuuksien ja rikossovittelun käytänteet. On myös tunnettava useiden eri organisaatioiden järjestelmien toiminta sekä eri ammattiryhmien ammattitermistö.

Etsivän nuorisotyön tarjoamat yleisimmät toimenpiteet koostuvat ohjauskeskusteluista,

motivoinnista, yleisestä asioiden hoidosta, muistuttelusta ja verkoston konsultoinnista.

Etenkin pienemmillä paikkakunnilla palveluita on viime vuosina karsittu eikä nuorten tarvitsemia palveluita ole aina saatavilla. Etsivä nuorisotyö kohtaa usein haasteita silloin, kun nuori on löydetty palveluiden piiriin ja hänelle on tehty jatkosuunnitelma, mutta palveluita joihin nuoren voisi ohjata, ei ole olemassa.

Etsiviä nuorisotyöntekijöitä pyydettiin kyselyssä listaamaan palveluita, joista omalla alueella on tavoitettujen nuorten näkökulmasta pula. Useat Etelä-Suomen aluehallintoviraston alueella toimivat etsivän nuorisotyön toimijat nostavat esiin nuorten **päihde- ja mielenterveyspalveluiden** sekä **nuorille suunnat-**

tujen asuntojen ja/tai tuettujen asumispalveluiden puuttumisen. Näiden lisäksi Etelä-Suomen aluehallintoviraston alueen kunnissa on etsivän nuorisotyön näkökulmasta puutetta **oppisopimus, työharjoittelu-, työkokeilu ja/tai työpaikoista.**

Nuorten työpaja on jo useassa kunnassa mutta sinne sisään pääsyn ehtoja tulisi etsivien nuorisotyöntekijöiden mielestä tarkastella kevyemmin. **Kaikille nuorille ei sovi status, jolla pääsee mukaan kuntouttavaan työtöimintaan.**

Etsivät nuorisotyöntekijät kantavat huolta myös siitä, että täysi-ikäisiltä nuorilta puuttuu **kohtaamis- tai vapaa-ajanviettopaikkoja**, jossa voisi tavata ihmisiä, lukea lehtiä ja järjestää ohjattua ryhmätöimintää. Myös ammatillisista **tukihenkilöistä** etsivän nuorisotyön kentällä on pulaa.

Kuntaliitokset ovat lisäksi saaneet aikaan sen, että palveluita on keskitetty kuntakeskuksiin ja kaupunkien keskustoihin. **Pitkät välimatkat ja joukkoliikenteen epäsäännölliset ajovuorot** hankaloittavat nuorten palveluihin pääsyä. Etsivä nuorisotyöntekijä pyrkii parhaan kykynsä mukaan kuljettamaan nuoria palveluiden äärelle, mutta aina se ei tietenkään ole mahdollista.

Verkostotyöskentelyn ja palveluiden hankalan saatavuuden haasteista huolimatta etsivä nuorisotyö on parhaimmillaan nuoren kokonaisvaltaista elämänhallinnan tukemista ja palveluihin ohjausta. Etsivä nuorisotyö ei ole itsessään palvelun tuottaja, eikä tavoitteena ole paikata kunnassa esiintyviä palveluaukkoja. Tavoitteena on nimenomaan löytää olemassa olevat palvelut tai nostaa keskusteluun puutteet jos niitä palvelutarjonnasta löytyy.

Tarina 3. Kuvaus etsivän nuorisotyön onnistumisesta ja monialaisesta verkostoyhteistyöstä parhaimmillaan.

"Tapasimme nuoren ensimmäistä kertaa marraskuussa. Hän kertoi, että on viime kuukaudet asunut autossa ison koiransa kanssa. Tapaamisen jälkeen ihmetytti, miten niin fiksun oloinen nuori oli saattanut päätyä niin vaikeaan tilanteeseen: työttömäksi ja kodittomaksi, asumaan autoon koiransa kanssa, isot velat niskassa ja tulon lähteenä vain toimeentulotuki.

Seuraavassa tapaamisessa kävi ilmi, että hän oli ollut pitkään vartijan hommissa, mutta esimiehen vaihduttua oli joutunut vaikeaan asemaan: henkilökemiat eivät jostain syystä toimineet uuden esimiehen kanssa ja hänelle annettiin järjestään kaikkein hankalimmat vuorot. Nuoren oman kokemuksen mukaan hänet savustettiin firmasta ulos. Tämän seurauksena hän irtisanoi itsensä.

Nuori ei heti saanut uutta työpaikkaa, vanhat tulot ja lomarahat riittivät parin kuukauden verran. Nuori ei tiennyt, että olisi ollut oikeutettu ansiosidonnaiseen päivärahaan ja asumistukeen tai toimeentulotukeen. Kun rahat loppuivat, suoraselkäisenä kaverina hän irtisanoi vuokrasopimuksensa ja muutti koiransa kanssa autoon. Nuori onnistui vielä saamaan kesäksi töitä, mutta kesän lopulla tilanne kävi liian raskaaksi ja hän joutui lopettamaan hommat. Nuori joutui ottamaan pikavippejä, jotta voisi hankkia ruokaa itselle ja koiralleen. Vasta vähän ennen etsivän nuorisotyön piiriin ohjautumista nuori oli saanut kuulla kaveriltaan, että voisi hakea toimeentulotukea, jolloin hän otti sosiaalityöntekijään yhteyttä. Hänellä oli kuitenkin jo paljon pikavippivelkoja ja reilusti maksamatonta autolainaa.

Kävimme nuoren kanssa tapaamassa uravalmentajien työntekijöitä ja sovimme, että hän aloitaisi uravalmentajan kanssa työkuvioiden selvittelyn. Samalla kun me hoitaisimme muita asioita. Tapasimme nuoren kanssa yleensä kerran viikossa, jolloin oli aina samaan syssyyn sovittuna myös tapaaminen uravalmentajan kanssa. Haimme nuorelle ansiosidonnaista työttömyyspäivärahaa takautuvasti. Nuori ei itse tiennyt eikä hänelle ollut kerrottu, että hän on siihen oikeutettu. Päivärahoilla hän pystyi maksamaan ison osan veloistaan.

Soitimme kaikki velkojat ja perintätoimistot läpi ja selitimme tilanteen. Ilahduttavan monilta löytyi ymmärrystä nuoren ahdinkoa kohtaan ja monia eräpäiviä saatiin siirrettyä ja osa laskuista jäädytettyä. Yksi veloista oli juuri siirtymässä käräjäoikeuden käsittelyyn ulosottoa varten, mutta asiaa saatiin onneksi lykättyä. Oli kuitenkin selvää, että osa laskuista tulisi erääntymään ennen kuin päiväraha-asia olisi liitossa käsitelty. Tästä syystä sovimme tapaamisen sosiaalityöntekijän kanssa. Onneksemme nuoren sosiaalityöntekijä osoittautui vastuuntuntoiseksi ammattilaiseksi. Hän myönsi nuorelle hieman ylimääräistä toimeentulotukea, jotta tämä saisi maksettua kaikista kiireellisimmät velkansa. Sosiaalityöntekijä ymmärsi, että näiden velkojen jäädessä maksamatta saattaisivat niin taloudelliset kuin inhimillisetkin kustannukset olla myöhemmin huomattavasti suurempia. Saimme myös sovittua, ettei ansiosidonnaisia päivärahoja otettaisi toimeentulotuessa huomioon, jos nuori käyttäisi ne lyhentämättöminä velkojensa maksuun. Sosiaalityöntekijä kirjoitti myös puollon asunnon hakua varten.

Lähetimme asuntohakemukset kaikille seudun vuokra-asunnon tarjoajille.

Uravalmentajan kanssa nuori kasaili CV:tä ja valmistautui työnhakuun. Yhteisesti oli sovittu, että heti kun nuori saisi asunnon, tai vähintään tiedon siitä, milloin pääsee muuttamaan, työnhaku laitettaisiin käyntiin. Ilman omaa asuntoa työnhaku ei olisi mielekästä. Lisääntynyt aktiivisuus ja se, että asiat alkoivat pikkuhiljaa taas järjestyä näkyi myös ulospäin, ja nuori alkoi vaikuttaa paljon paremmin voivalta.

Olimme nuoren kanssa myös aktiivisesti yhteydessä Nuorisosäätiön suuntaan ja kävimme tapaa-
massa asukasneuvojaa tilanteen tiimoilta. Nuorisosäätiöllä ymmärrettiin nuoren tilannetta ja he lupasivat tehdä voitavansa, jotta asunto järjestyisi ja työnhaku voitaisiin laittaa käyntiin.

Parin kuukauden odottelun jälkeen nuori sai tiedon, että hänelle olisi asunto tarjolla. Tällä välin olimme jatkaneet velkojen selvittelyä ja lyhentämistä ja tilanne niiden osalta olikin jo huomattavasti parempi. Olimme laskeneet, että jos nuori saisi töitä, hän pystyisi maksamaan loputkin velkansa pois alle vuodessa. Asuntouutisen myötä otimme myös heti yhteyttä uravalmentajaan ja nuori aloitti aktiivisen työnhaun välittömästi. Koska nuorella oli paljon työkokemusta ja hyvät taidukset ja hän oli erittäin motivoitunut työn tekoon, mieleinen työpaikka järjestyi niin nopeasti, että hän pystyi aloittamaan työt heti muutettuaan."

2.3 Asiakasryhmän heterogeenisuus

Etsivän nuorisotyön haasteita lisää asiakasryhmän heterogeenisuus. Joidenkin nuorten kanssa riittää yksi tapaaminen, jonka jälkeen nuori löytää haluamansa.

Valtaosa etsivän nuorisotyön asiakkaista on kuitenkin nuoria, joiden elämässä on samaa

aikaan useita akuutteja vaikeuksia. Nuoret voivat olla myös haluttomia ottamaan palveluita vastaan tai eivät syystä tai toisesta sitoudu tehtyihin suunnitelmiin.

Monet nuorista painiskelevat sellaisten haasteiden edessä, että niiden ratkaisemiseen tarvitaan sekä kärsivällisyyttä että aikaa. Toisaalta nuorilta ei tunnu löytyvän kumpakaan. Osalla nuorista ei ole kykyä hahmottaa omaa tilannettaan ja vaikeuksia saatetaan vähätellä.

Toisinaan etsivä nuorisotyöntekijä voi joutua työssään tilanteeseen, jossa hänen on nuoren asiaa ajaessaan asetettava esimerkiksi vanhempien vahvoja näkemyksiä vastaan. Tällaiset tilanteet vaativat erityisen vahvaa työntekijää ja ammattitaitoa.

Tarina 4. Esimerkki tapauksesta, jossa etsivä nuorisotyöntekijä on haastavan ammatillisen tilanteen edessä.

”Nuori, jolla oli dysfasia ja muita pieniä kehityshäiriöitä, tuli etsivän nuorisotyön piiriin äitinsä kautta. ”Nuorelle pitäisi keksiä jotain tekemistä”, oli äidin viesti. Hänellä oli jo eläkepaperit mutta kotona olo alkoi tökkää. Ujo, hiljainen, bakteerikammoinen, omissa oloissaan oleva nuori, joka ei ollut peruskoulun jälkeen tehnyt mitään. Etsivän nuorisotyön kautta saatiin hänet työpajalle, jossa puolen vuoden työkokeilun ja puolen vuoden kuntouttamisjakson jälkeen, nuori oli valmis lähtemään ammatilliseen kouluun. Etsivä nuorisotyö oli tiukasti arjessa mukana. Äidin, psykiatrin ja lääkärin pään kääntäminen olikin toinen juttu. Turvallinen eläkepäättös oli heidän mielestään oikea ratkaisu eikä siitä kannattaisi luopua. Etsivä nuorisotyöntekijä joutui todelliseen pyörteeseen heidän kanssaan, koska ajoi nuoren etua ja halua päästä ammatilliseen koulutukseen ja työelämään. 4 kk taistelun jälkeen, eläkepäättös saatiin peruttua. Nuori haki opiskelupaikkaa normaalissa yhteisössä ja pääsi sisään kouluun. Koulutus on sujunut hyvin, samoin kuin harjoittelut, joista on irronnut jopa kesätyöpaikka. Hän on saanut koululta stipendin ahkeruudesta. Nuori ja hänen äitinsä, ovat todella tyytyväisiä tähän ratkaisuun.”

”Tilastollisesti etsivän nuorisotyön tyypillinen asiakas on ammatillisen koulutuksen keskeyttänyt nuori mies, joka ottaa itse yhteyttä etsiviin. Tavallisimmin nuori asuu vanhempiensa luona ja saa toimeentulotukea. Usean nuoren kohdalla yhteydenotto tapahtuu tilanteessa, jossa nuori haluaa keskustella erilaisista vaihtoehdoista, tilanteestaan ja saada ohjeistusta siihen, miten jokin asia hoidetaan tai mistä löytyy tietoa.

Etsivän nuorisotyön asiakasryhmä on hyvin heterogeeninen. Yhtenä ryhmänä ovat nuoret, joilla on useita asioita selviteltävänä. Toisaalta ohjauksessa on nuoria, jotka hyötyvät hyvinkin kevyestä tuesta, esim. selvittää yhdessä millaisia harrastusvaihtoehtoja alueelta löytyy. Intensiivisempää tukea tarvitsevilla nuorilla problematiikka on monisäikeisempää. Päivärytmi on sekaisin, vaikeudet toimeentulossa (velat, maksuhäiriöt), haasteet terveydentilassa (sekä somaattiset että psyykkiset). Suunnitelmaa rakennetaan pikkuhiljaa askel kerrallaan, niin että jonkinlainen toiminta voisi jatkossa mahdollistua. Etsiviltä odotetaan ja toivotaan -muistuttelua-, selkokielistä ohjausta (tulkina toimimista) tilanteen kokonaisvaltaista näkemystä. Palasten kokoaamista, yhdessä läpikäymistä jne.”

Etsivä nuorisotyö Kymenlaakso

Etsivien nuorisotyöntekijöiden ammatillisuutta on mitattu kyselyssä kysymällä työntekijöiden koulutusastetta ja tutkintoa. Ammatillisuudesta kertoo myös etsivän nuorisotyöntekijän työkokemus nuorten parissa tehtävästä työstä.

Yli puolet (56 %, n=153) Etelä-Suomen aluehallintoviraston alueella työskentelevistä etsivistä nuorisotyöntekijöistä on suorittanut vähintään ammattikorkeakoulututkinnon. Tutkintonimikkeitä ovat yleisimmin yhteisöpedagogi tai sosionomi. 36 % (n=153) etsivistä nuorisotyöntekijöistä on 2. asteen tutkinnon suorittaneita. Tutkintonimike on yleisimmin nuoriso- ja vapaa-ajanohjaaja. Sen jälkeen yhtä yleisiä tutkintonimikkeitä ovat nuoriso-ohjaaja, lähihoitaja ja lasten ja nuorten erityisohjaaja. Etsivien nuorisotyöntekijöiden joukosta löytyy myös muutamia ylemmän korkeakoulututkinnon ammattikorkeakoulussa tai yliopistossa

2.4 Valtakunnalliset haasteet

Etenkin palvelurakenteisiin liittyvät haasteet ovat enemmän paikallisia ja niiden vaikeusaste vaihtelee paikkakunnittain. Etsivässä nuorisotyössä on kuitenkin kohdattu myös sellaisia haasteita, jotka vaikuttavat kaikkialla, paikkakunnan koosta tai sijainnista riippumatta.

Erityisen paljon etsivän nuorisotyön kehittämiseen ja pitkäjänteisyyteen vaikuttaa työsuhteiden luonne. Etsivän nuorisotyön rahoitus perustuu lähes kaikilla paikkakunnilla opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämään harkinnanvaraiseen valtionavustukseen, joka haetaan aluehallintovirastoilta. Organisaatiot hakevat rahoitusta vuosittain ja siitä syystä etsivien nuorisotyöntekijöiden työsuhteet ovat monella paikkakunnalla vuoden määräaikaisuuksia. Tämä vaikuttaa ammattitaitoisten työntekijöiden työhön sitoutumiseen jolloin työn luonne ja luotettavuus kärsii.

Vastaajat nostavat esiin myös saadun rahoituksen riittävyyden; nykyisellään se ei kata kaikkia etsivän nuorisotyön kuluja, jolloin omarahoitusosuuden suuruus on erityisesti kolmannen sektorin toimijoille suuri haaste.

suorittaneita asiantuntijoita.

Työkokemusvuosia nuorten parissa toimimisesta suurimmalla osalla etsivistä nuorisotyöntekijöistä on 5-10 vuotta.

Etsiviltä nuorisotyöntekijöiltä kysyttiin, onko työmuodolla kunnassa jokin erityispainotus. Vastaukset osoittavat, että pääsääntöisesti etsivä nuorisotyö on tarkoitettu kaikille apua tarvitseville nuorille, eikä erityispainotuksia juuri ole. Erityisesti pääkaupunkiseudulla työssä näkyy luonnollisesti monikulttuurisuus sekä kaksikielisyys. Muutoin etsivän nuorisotyön kerrotaan olevan sekä ennaltaehkäisevää että korjaavaa työtä ja että sitä tehdään nuorten vapaa-ajalla, sosiaalisessa mediassa sekä kouluissa. Asiakasryhmän epäyhtenäisyys ja nuorten erityislaatuiset tilanteet vaikuttavat siihen, että etsivä nuorisotyö ei voi sulkea ovia milteään ryhmältä.

"RAHOITUS!

Olisiko jo nyt vihdoin aika saada rahoitus useammalle vuodelle? Kuinka voimme pitää etsivän nuorisotyön laadun vuodesta toiseen korkealla jos emme pysty tarjoamaan työntekijöille työsuhteita kuin vuodeksi kerrallaan? Työntekijät ansaitsisivat vihdoin jotain pysyvyyttä! Ja loppu peleissä ne ovat nuoret jotka kärsivät työntekijävaihdoksista. Omarahoitusosuuden suuruus on jo nyt karsinut etsivien määrää koska etsivä nuorisotyö lepää suurimmaksi osaksi kolmannen sektorin varassa. Tuleva vuosi tulee olemaan todella haasteellinen koska työntekijöitä on huomattavasti vähemmän kuin edellisenä vuonna ja nuorten määrät tuntuvat kuitenkin olevan kasvussa."

Etsivä nuorisotyö Uusimaa

Rahoituksen vakiinnuttamiseen liittyvissä kommentteissa esitetään toive, että etsivän nuorisotyön rahoitusosuus tulisi kuntiin esimerkiksi valtionosuuden mukana tai pidempi-ajaisena avustuksena.

Huomioitava on kuitenkin se, että n. 20 % (n=53) Etelä-Suomen aluehallintovirastolta etsivän nuorisotyön avustuksia hakevista tahtoista ei ole kuntia. Kuntien valtionosuuden mukana tullessaan ei myöskään olisi takeita sille, että etsivän nuorisotyön rahoitus kohdentuisi kunnissa tarkoituksenmukaisella tavalla.

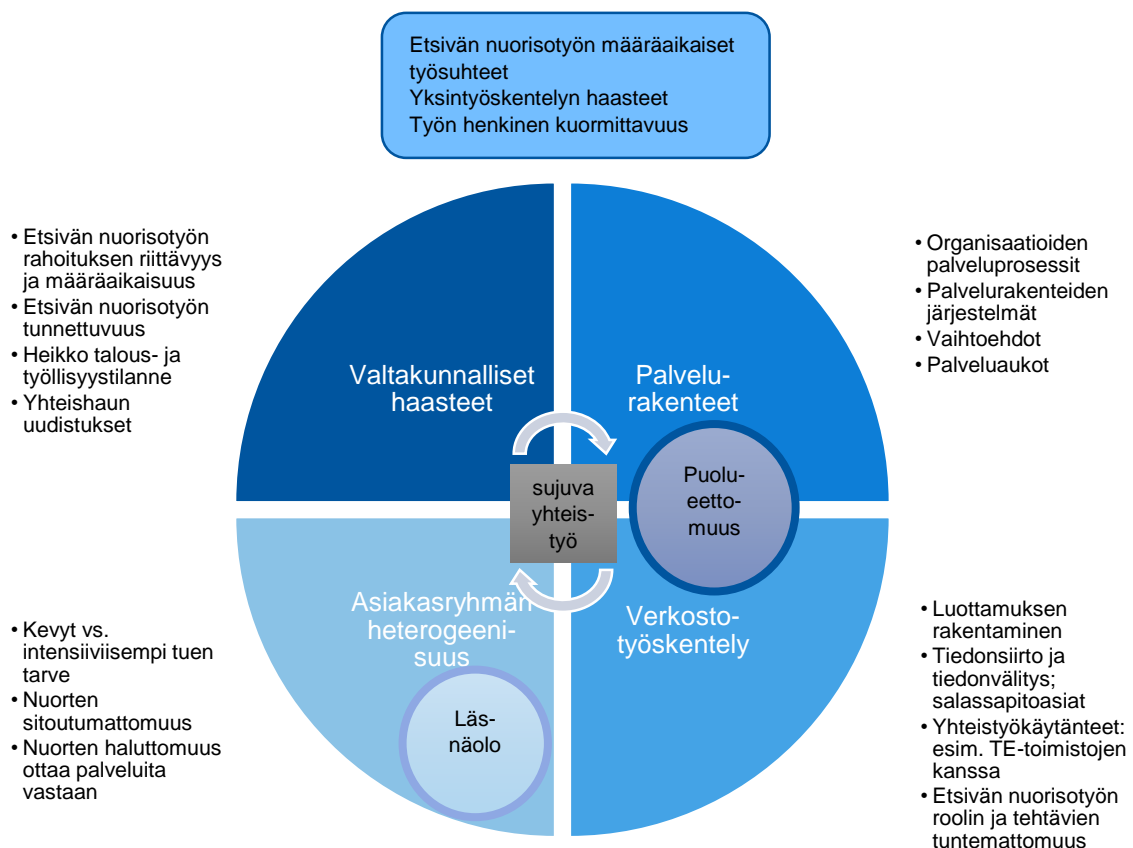
Valtakunnassa vallitseva heikko talous- ja työllisyystilanne luovat myös haasteita etsivälle nuorisotyölle ympäri Suomen. Etsivä nuorisotyö pyrkii toimillaan edistämään nuorisotakuun toteutumista mutta sopivien oppisopimus-, työ-, työharjoittelu- ja työkokeilupaikkojen löy-

tyminen nuorille on suuri haaste. Etsivät nuorisotyöntekijät nostivat tämän nuorten näkökulmasta yhdeksi suurimmista puutteista.

Etsivät nuorisotyöntekijät ovat myös sitä mieltä, että työmuodon tunnettavuuden lisäämiseksi ei voi koskaan tehdä liikaa töitä. Työmuodolla on monissa kunnissa useiden vuosien perinteet, eivätkä kaikki lähimmäkään yhteistyökumppanit ole vielä täysin selvillä, mitä etsivä nuorisotyöntekijä tekee.

Kuvaan 8. on koottu kaikki tässä luvussa mainitut etsivän nuorisotyön kohtaamat haasteet. Koska työ on verkostotyötä niin erilaiset linjaukset ja uudistukset vaikuttavat joko suoraan tai välillisesti etsivään nuorisotyöhön. Yhdessä nämä haasteet lisäävät etsivän nuorisotyön henkistä kuormittavuutta.

Kuva 8. Etsivän nuorisotyön haasteet

3 Kehittämiskohteet

Etsivän nuorisotyön näkökulmasta kehittämistarpeita yhteistyöhön, työn sujuvuuteen ja nuorten palveluihin kohdistuviin puutteisiin liittyen ovat:

- Salassapitosäädösten tarkistaminen.
- Yhteistyökäytänteiden kehittäminen nykyistä toimivammiksi: tiedonvälityksessä ja ilmoituskäytänteissä.
- Yritysten aktiivisuuden lisääminen nuorten työllistettävyyden parantamiseksi.
- Nuorten päihde- ja mielenterveyspalveluiden lisääminen vastaamaan nuorten tarpeita.

- Nuorille suunnattujen asuntojen ja tuettujen asumispalveluiden kehittäminen.
- Etsivän nuorisotyön rahoituksen jatkuvuuden varmistaminen ja työntekijöiden vakinaistamismahdollisuudet.

Kyselyssä pyydettiin etsiviltä nuorisotyöntekijöiltä myös palautetta täydennyskoulutuksen tarpeista. Koulutustarpeita löytyy sekä etsivän nuorisotyön sisältöihin että erityisosaamiseen liittyen.

Kuva 9. Etsivän nuorisotyön koulutustarpeet

3.1 Palaute

Kyselyyn vastaajat saivat antaa myös vapaata palautetta. Palautteesta on koottu muutama näkökulma tähän koosteeseen:

- Valtakunnallisella tasolla toivoisimme jonkinlaista -suoraa vaikuttamiskanavaa-, jonka kautta voisi tuoda esiin olemassa olevien palvelujen hyviä käytäntöjä kuin myös niitä kohtia, joita tulisi korjata (mm. byrokratia/linjaukset). - Etsivä nuorisotyö Kymenlaakso
- Etsivien tulisi päästä Opintopolku järjestelmään. – Etsivä nuorisotyö Uusimaa

- Etsivän nuorisotyön palkkaus pitäisi olla parempi eli tehtävän vaativuuden mukainen. – Etsivä nuorisotyö Uusimaa
- Olisiko näitä eri kyselyitä mahdollisuus yhdistää? Voisiko PAREnt järjestelmää kehittää niin, että saisitte tarvitsemanne tilastot suoraan sieltä? – Etsivä nuorisotyö Päijät-Häme
- Tämä kysely on helppo nyt täyttää kun se on esitätetty. Kiitos siitä! – Etsivä nuorisotyö Päijät-Häme

4 Lopuksi

Etsivän nuorisotyön toteuttaminen on kasvanut Etelä-Suomen aluehallintoviraston alueella tasaisesti vuodesta 2008 saakka. Etsivien nuorisotyöntekijöiden määrän lisääntyminen on lisännyt samassa suhteessa myös tavoitettujen nuorten määrää. Tavoitettujen nuorten ohjaaminen olemassa olevien palveluiden piiriin on kasvanut vuosittain viime vuoteen saakka. Voidaan siis todeta, että etsivään nuorisotyöhön satsaaminen on ollut kannattava investointi.

Erityisen mielenkiintoista tulee olemaan kun verrataan kuluvan vuoden (2015) toteutumia tässä raportissa esitettyihin vuoden 2014 toteutumiin. Onko etsivässä nuorisotyössä saavutettu ”huippu” nuorten tavoitettavuudessa ja palveluihin ohjaavuudessa, mihin suuntaan tunnusluvut kääntyvät? Kuinka paljon valtakunnassa vallitseva heikko työllisyystilanne vaikuttaa etsivän nuorisotyön tuloksellisuuteen? Etsivä nuorisotyö vaikuttaa nuorten työtömyyslukuihin käänteisesti. Nuorisotakuun tavoitteena on vähentää nuorisotyöttömyyttä mutta tehokkaasti toimiva etsivä nuorisotyö kuitenkin kasvattaa nuorisotyöttömyyslukuja. Uusien oppisopimus-, työ-, työharjoittelu- ja työkokeilupaiikkojen synnyttäminen olisi nuorisotakuun toteutumisen ja etsivän nuorisotyön tuloksellisuuden kannalta yksi keskeisimmistä tekijöistä.

Etsivässä nuorisotyössä asiakkaina olevat nuoret ovat yhä enenevässä määrin useiden akuuttien haasteiden edessä. Etsivän nuorisotyön ratkottavaksi jää monta ongelmakokonaisuutta, kun nuorten elämässä vaikeuksia on niin mielenterveys- ja päihde- kuin koulutus tai työllisyyspuolellakin. Työn moninaisista haasteista johtuen etsivät nuorisotyöntekijät toivovat erityisammattitutkintoa tai täydennyskoulutusta ammatillisuutensa kehittämiseksi.

Vaikka etsivällä nuorisotyöllä on Suomessa jo pitkät perinteet ja sitä on tehty jo vuosikymmeniä ennen valtionrahoituksen kasvua ja nuorisotakuun käynnistymistä, on silti vielä tahoja jotka eivät tunne työn sisältöä ja roolia palveluverkostossa. Etsivän nuorisotyön keskeisin tehtävä - palveluohjaus - uhkaa sotkeutua salsapitosäädösten ja turhan byrokratian jaloihin vaikka nuorisolaki (72/2008) antaa selkeät ohjeet nuorten tietojen luovuttamiselle. Etsivän nuorisotyön yhteistyöverkostolta toivotaankin tiiviimpää yhteistyötä ja selkeämpiä käytänteitä tietojen siirtoon ja nuorten asioiden hoitamiseen.

Monessa kunnassa yhteistyökäytänteet onkin saatu hienosti sovittua ja nuorten asioita hoidetaan saumattomasti taustaorganisaatiosta riippumatta. Tämä käy ilmi opetus- ja kulttuuri-

ministeriön ja valtakunnallisen työpajayhdistyksen keväällä 2015 teettämästä nuorten ohjaus- ja palveluverkostoja koskevasta kyselystä. Kyselyn tulokset kertovat, että verkostot ovat mahdollistaneet suuremman keskusteluyhteyden eri toimijoiden välillä ja auttaneet löytämään ns. yhteisen kielen. Etsivä nuorisotyöntekijä ei ole tulosten mukaan mukana kaikissa ohjaus- ja palveluverkostoissa. Se voisi olla verkoston kokoonpano huomioiden seikka, jota kannattaisi kunnissa harkita.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston alueella toimivista nuorten ohjaus- ja palveluverkostoista on kyselyn tulosten perusteella tehty oma raportti. Se löytyy Etelä-Suomen AVI:n internetsivuilta.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Hämeenlinnan päätoimipaikka
Birger Jaarlin katu 15,
13100 Hämeenlinna
puh. 0295 016 000
www.avi.fi